Ochrana osobných údajov v samospráve v kontexte nového zákona o ochrane osobných údajov

JUDr. Lucia Kopná

Úrad na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky

Zákonné vymedzenie samosprávy a jej činností

- **Definovanie samosprávy – Ústava SR č. 64 až čl. 71**

M i e s t n u s a m o s p r á v u – môžeme chápať ako ústavne zaručené právo územného samosprávneho celku (ako územného spoločenstva občanov) rozhodovať samostatne v rámci autonómnych priestorov vymedzených ústavou a zákonmi o svojich záležitostiach.

- **Zákon o obecnom zriadení - §5 ods. 2 zákona**: Obec pri rozhodovaní o právach a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb vo veciach preneseného výkonu štátnej správy koná podľa zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov; v ostatných prípadoch sa riadi aj uzneseniami vlády a internými normatívnymi aktmi ministerstiev a iných ústredných orgánov štátnej správy.
- **Iné osobitné zákony, na základe ktorých vykonáva obec prenesený výkon štátnej správy:** zákon o hlásení pobytu občanov, zákon o sťažnostiach, zákon o miestnych daniach a miestnom poplatku a iné.
- **V ZMYSLE OCHRANY OSOBNÝCH ÚDAJOV: Zákon č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov**

Vyhláška úradu č. 164/2013 Z. z. o rozsahu a dokumentácii bezpečnostných opatrení

Vyhláška úradu č. 165/2013 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o skúške fyzickej osoby na výkon funkcie zodpovednej osoby

Nový zákon – základné zmeny

- spresnenie a doplnenie základných pojmov
- precizovanie úpravy vzťahu prevádzkovateľa a sprostredkovateľa
- explicitné stanovenie právneho základu spracúvania OU *(zákon, právo EU, medzinárodná zmluva, súhlas)*
- inštitút oprávnenej osoby - kedy sa FO stáva oprávnenou osobou; čo musí obsahovať poučenie
- precizovanie úpravy podmienok prenosu osobných údajov do tretích krajín
- pokuty – povinné ukladanie; rozlišovanie subjektov správnych deliktov
- inštitút zodpovednej osoby - skúška, (vyhláška č. 165/2013 Z. z. upravujúca podrobnosti o skúške FO na výkon funkcie ZO)
- vykonávacie predpisy

Právny základ spracúvania osobných údajov miestnou samosprávou

➢ § 9 zákona o ochrane osobných údajov:

- **Právny predpis – spracúvanie bez súhlasu dotknutej osoby alebo**
- **Súhlas dotknutej osoby**

Samospráva – právnym základom väčšiny jej činností je

„**osobitný“ zákon** >>>>> **nie je potrebný súhlas dotknutej osoby na spracúvanie jej osobných údajov**.

Je potrebné sledovať ustanovenia venované ochrane osobných údajov v týchto osobitných zákonoch, pokiaľ ich niet, použijú sa ustanovenia zákona o ochrane osobných údajov.

Samospráva – trojúloha:

- Územná a správna jednotka
- Zamestnávateľ
- ***Prevádzkovateľ*** informačných systémov osobných údajov

Povinnosti miestnej samosprávy ako prevádzkovateľa

- **Cieľ > ochrana práv a právom chránených záujmov dotknutých osôb!!!**

- Informačná povinnosť prevádzkovateľa; § 15 zákona

- Registračná povinnosť prevádzkovateľa ; § 34; (ISOU obce majú 99% základ v osobitných zákonoch > evidencia je dostačujúca – *VZOR na webe UOOU SR*; nie je potrebná registrácia); inak je potrebná registrácia/ osobitná registrácia

- Zodpovedná osoba; § 23 + vyhláška; - ak to vyplýva prevádzkovateľovi podľa počtu oprávnených osôb: poverenie zodpovednej osoby dohľadom nad spracúvaním osobných údajov (KTO áno, KTO nie, PRÁVA a POVINNOSTI zodpovednej osoby, SKÚŠKA)

- Bezpečnosť spracúvania osobných údajov; § 19 + vyhláška

Stupne: základný rozsah/ bezpečnostná smernica/ bezpečnostný projekt

- Poučenie oprávnených osôb prevádzkovateľa; § 21;(KTO?; formalizovaná forma poučenia – *VZOR na webe UOOU SR*; KEDY poučiť znova?)

Bezpečnostné opatrenia - rozsah

- **Základný rozsah (§3 vyhlášky)**(ak je tak písomná zmluva, písomné záznamy o poučení OO, písomné poverenie zodpovednej osoby, záznamy o kontrolnej činnosti prevádzkovateľa, záznamy o zistených bezpečnostných incidentoch) – *neautomatizované prostriedky spracúvania – predmetom spracúvania OU*

- **Bezpečnostná smernica (§4 vyhlášky)** – *automatizované prostriedky spracúvania bez pripojenia na internet; osobitné kategórie OU bez pripojenie na internet*

- **Bezpečnostný projekt (§5 vyhlášky)** - *automatizované prostriedky spracúvania- osobitná kategória OU + pripojenie na net ; zabezpečenie verejného záujmu*

Skúška na výkon funkcie zodpovednej osoby

- Bezplatná, zabezpečovaná úradom
- Cieľom je preverenie vedomostí FO ktorá chce byť poverená ako ZO dohliadajúca na bezpečnosť spracúvania OU
- Je potrebné podať žiadosť o absolvovanie skúšky na úrad elektronicky + doložiť písomne (zaslať poštou/ v deň konania skúšky doniesť)
- Podrobnosti o konkrétnom termíne a čase konanie skúšky ako aj prihlasovanie na ňu je dostupné prostredníctvom web sídla úradu
- Bude ju možné vykonať aj mimo sídla úradu, najmä v krajských mestách po dohode; relevantné informácie sú dostupné na webovom sídle úradu
- 20 otázok/ 1 bod/ minimálne 15 bodov/ 30 minút
- pri neúspešnom absolvovaní je možné jej opakované vykonanie po 60 dňoch odo dňa neúspešného absolvovania
- potvrdenie o absolvovaní skúšky/ Informáciu o jej výsledku úrad zašle/ osobne si po ňu príde žiadateľovi/ prevádzkovateľovi do 7 dní odo dňa konania skúšky úrad
- Ak FO nevykonávala funkciu ZO dlhšie ako 2 roky je povinná vykonať skúšku opakovane (zmena legislatívy> potreba oživenia vedomostí)

- Miestna samospráva – prevádzkovateľ informačných systémov osobných údajov
- Plnenie povinností ako voči dotknutým osobám tak voči UOOU SR
- Zvýšenú pozornosť je potrebné venovať spracúvaniu osobných údajov ako celku najmä spracúvaniu citlivých osobných údajov
- Pri informačnom systéme osobných údajov je potrebné vždy mať vymedzený:

- právny základ spracúvania osobných údajov
- účel spracúvania osobných údajov
- mať prijaté adekvátne bezpečnostné opatrenia s ohľadom na spracúvané osobné údaje

Dostupné informácie:

Zákon č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých právnych predpisov

Vyhláška úradu č. 164/2013 Z. z. o rozsahu a dokumentácii bezpečnostných opatrení

Vyhláška úradu č. 165/2013 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o skúške fyzickej osoby na výkon funkcie zodpovednej osoby

Webové sídlo úradu: www.uoou.sk www.dataprotection.gov.sk